

Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης 77/271/Ευρατόμ περί εφαρμογής της απόφασης 77/270/Ευρατόμ περί εξουσιοδότησεως της Επιτροπής να συνάπτει δάνεια Ευρατόμ με σκοπό την συμμετοχή στη χρηματοδότηση των πυρηνικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

(2003/C 45 E/23)

COM(2002) 457 τελικό

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 6 Νοεμβρίου 2002)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. Νομική βάση του δανείου Ευρατόμ

Ο μηχανισμός σύναψης δανείων Ευρατόμ θεσπίστηκε με την απόφαση 77/270/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 29ης Μαρτίου 1977 περί εξουσιοδότησεως της Επιτροπής να συνάπτει δάνεια Ευρατόμ με σκοπό την συμμετοχή στη χρηματοδότηση των πυρηνικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (η Απόφαση Θέσπισης).

Το ανώτατο όριο δανειοληψίας ορίστηκε αρχικά με την απόφαση 77/271/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 29ης Μαρτίου 1977 περί εφαρμογής της απόφασης 77/270/Ευρατόμ του Συμβουλίου ως εξής:

«Άρθρο μόνο:

Τα δάνεια που προβλέπονται από το άρθρο 1 της απόφασης 77/270/Ευρατόμ δύνανται να συναφθούν μέχρι συνολικού ύψους 500 εκατομμυρίων ευρωπαϊκών λογιστικών μονάδων· η ευρωπαϊκή λογιστική μονάδα έχει καθοριστεί με την απόφαση 75/250/ΕΟΚ.

Όταν το ύψος των πράξεων που πραγματοποιήθηκαν φθάσει τα 300 εκατομμύρια ευρωπαϊκές λογιστικές μονάδες, η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά το Συμβούλιο το οποίο αποφασίζει ομοφώνως, το ταχύτερο δυνατόν, για τον καθορισμό ενός νέου ποσού.»

Το ανώτατο όριο αυξήθηκε με διάφορες τροποποιήσεις της απόφασης 77/271/Ευρατόμ του Συμβουλίου, η τελευταία από τις οποίες (απόφαση 90/212/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 1990) το αύξησε κατά 1 000 εκατ. ECU σε 4 000 εκατ. ECU (με υποχρέωση ενημέρωσης του Συμβουλίου όταν το ύψος των πράξεων φθάσει τα 3 800 εκατομμύρια ECU).

Το πεδίο εφαρμογής του μηχανισμού σύναψης δανείων Ευρατόμ επεκτάθηκε με την απόφαση 94/179/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 21ης Μαρτίου 1994 για την τροποποίηση της απόφασης 77/270/Ευρατόμ περί εξουσιοδότησεως της Επιτροπής να συνάπτει δάνεια Ευρατόμ με σκοπό τη συμμετοχή στη χρηματοδότηση της βελτίωσης του βαθμού ασφάλειας και αποτελεσματικότητας των πυρηνικών σταθμών ορισμένων τρίτων χωρών (Απόφαση για την Επέκταση του Πεδίου Εφαρμογής).

Συγκεκριμένα στο άρθρο 1 η Επιτροπή

«εξουσιοδοτείται να συνάπτει, εντός των ιδίων ορίων, δάνεια το προϊόν των οποίων θα διατίθεται, υπό μορφή δανειοδότησεων, στη χρηματοδότηση σχεδίων που προορίζονται να ενισχύσουν την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα των πυρηνικών σταθμών των τρίτων χωρών που απαριθμούνται στο παράρτημα. Για να είναι επιλέξιμα, τα σχέδια πρέπει:

- είτε να αφορούν πυρηνικούς σταθμούς ισχύος ή εγκαταστάσεις του κύκλου του καυσίμου, εν λειτουργία ή υπό κατασκευή, είτε να αποσκοπούν στην αποξήλωση εγκαταστάσεων η αναβάθμιση των οποίων είναι τεχνικά ή οικονομικά δικαιολογητή,
- να έχουν λάβει όλες τις απαιτούμενες άδειες, σε εθνικό επίπεδο, και ιδίως την έγκριση των αρχών ασφαλείας,
- να έχουν αποτελέσει αντικείμενο ευνοϊκής γνώμης της Επιτροπής από τεχνική και οικονομική άποψη.

Η Επιτροπή συνάπτει δάνεια μόνο στο πλαίσιο των αιτήσεων δανειοδότησης που της υποβάλλονται.

Οι σχετικές πράξεις δανειοδότησης και δανειοληψίας εκφράζονται στην ίδια νομισματική μονάδα και διεξάγονται υπό τους ίδιους όρους τόσο για την εξόφληση του κεφαλαίου όσο και για την πληρωμή των τόκων. Οι δαπάνες της Κοινότητας για τη σύναψη και την εκτέλεση κάθε πράξης επιβαρύνουν τις δικαιούχες επιχειρήσεις.»

Ο κατάλογος των επιλέξιμων τρίτων χωρών που ορίζονται στο παράρτημα της παραπάνω απόφασης έχει ως εξής: Δημοκρατία της Βουλγαρίας, Δημοκρατία της Ουγγαρίας, Δημοκρατία της Λιθουανίας, Ρουμανία, Δημοκρατία της Σλοβενίας, Τσεχική Δημοκρατία, Σλοβακική Δημοκρατία, Ρωσική Ομοσπονδία, Δημοκρατία της Αρμενίας, Ουκρανία.

2. Εξορθολογισμός των αποφάσεων

Η Επιτροπή θα υποβάλει στο Συμβούλιο ξεχωριστές προτάσεις σχετικά με την ενοποίηση της Απόφασης Θέσπισης και της Απόφασης για την Επέκταση του Πεδίου Εφαρμογής, με στόχο:

- να εξασφαλιστεί η ίση μεταχείριση των σημερινών και μελλοντικών κρατών μελών μετά την προσχώρησή τους.
- να εξασφαλιστεί ότι η ασφάλεια και η αποτελεσματικότητα θα παραμείνουν σημαντικά κριτήρια για την επιλεξιμότητα των σχεδίων.
- να εξασφαλίσει ότι τα σχέδια παροπλισμού στο πλαίσιο της Κοινότητας είναι σαφώς επιλέξιμα υπό συγκεκριμένους όρους.

3. Ανώτατο όριο δανειοληψίας και δανειοδότησης

Το τρέχον ανώτατο όριο δανειοληψίας έχει οριστεί στα 4 000 εκατομμύρια ευρώ. Από το ποσό αυτό, 2 876 εκατομμύρια ευρώ χρησιμοποιήθηκαν για δανειοληψίες που σχετίζονται με δάνεια τα οποία χορηγούνται σε δικαιούχους των κρατών μελών. Οι εγκρίσεις δανείων για ορισμένες τρίτες χώρες ανέρχονται τώρα σε περίπου 900 εκατομμύρια ευρώ [212,5 εκατομμύρια ευρώ συν το ισοδύναμο σε ευρώ των 585 εκατομμυρίων USD ⁽¹⁾]. Συνεπώς, το συνολικό χρησιμοποιηθέν και διατεθέν ποσό είναι περίπου 3 776 εκατομμύρια ευρώ. Το ποσό αυτό πλησιάζει το επίπεδο αναφοράς των 3 800 εκατομμυρίων ευρώ που απαιτεί το Συμβούλιο. Υπάρχουν πολλές εφαρμογές δανείων Ευρατόμ υπό επεξεργασία, οποιαδήποτε από τις οποίες ενδέχεται να υπερβεί το όριο δανειοδότησης (περίπου 224 εκατομμύρια ευρώ). Κάθε μία από τις εν λόγω εφαρμογές θα παρουσιαστεί μεμονωμένα στην Επιτροπή για απόφαση, όταν και όποτε είναι έτοιμη. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι το ανώτατο όριο δανειοληψίας δεν αποτελεί περιορισμό, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι φρόνιμο να ενημερώσει το Συμβούλιο πριν το ποσό φθάσει το επίσημο όριο αναφοράς και να προτείνει αύξηση του ορίου.

4. Αιτιολόγηση της αύξησης του ανώτατου ορίου δανειοληψίας και δανειοδότησης

Με την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της δανειοδότησης Ευρατόμ σε ορισμένες τρίτες χώρες το 1994, η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της ένα ισχυρό χρηματοδοτικό εργαλείο που μπορεί να χρησιμοποιήσει προκειμένου να επηρεάσει την πυρηνική ασφάλεια πέρα από τα σύνορα της Ένωσης προς ανατολάς. Οι δύο πρόσφατες αποφάσεις σχετικά με τη χορήγηση δανείων για σχέδια στη Βουλγαρία και την Ουκρανία δείχνουν ότι το εργαλείο αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μέσο υποστήριξης της πολιτικής της Επιτροπής στον εν λόγω τομέα. Η συμμετοχή μας σ' αυτά τα σχέδια εξασφαλίζει ότι θα ολοκληρωθούν σύμφωνα με τις δυτικές απαιτήσεις ασφαλείας και θα διευκολυνθούν παρόμοιες πράξεις στο μέλλον. Και στις δύο περιπτώσεις, συμφωνήθηκε με τις αντίστοιχες χώρες ανάληψη υποχρεώσεων σχετικά με την ασφάλεια των παλαιότερων μονάδων.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ρητά την υποστήριξη της όσον αφορά την αύξηση του ορίου δανειοληψίας Ευρατόμ, δεδομένου ότι θα συμβάλει θετικά, σε συνδυασμό με άλλα χρηματοδοτικά μέσα, π.χ. κοινοτικές επιχορηγήσεις, στην εφαρμογή της απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κολωνίας του Ιουνίου 1999 όσον αφορά την πυρηνική ασφάλεια στις υποψήφιες για προσχώρηση χώρες και στην Ανατολική Ευρώπη. Μολονότι μια λεπτομερής αξιολόγηση των θεμάτων και επιπέδων πυρηνικής ασφαλείας είναι ακόμη εν εξελίξει για τις υποψήφιες χώρες στο πλαίσιο της Ομάδας για Θέματα Ατομικής Ενέργειας του Συμβουλίου, είναι ήδη σαφές ότι θα απαιτηθούν σημαντικές επενδυτικές προσπάθειες προκειμένου να επιτευχθούν υψηλά πρότυπα ασφαλείας, στις χώρες αυτές, συγκρίσιμα με εκείνα της ΕΕ.

⁽¹⁾ Χρησιμοποιήθηκε η συναλλαγματική ισοτιμία 0,85 USD = 1 EUR της 28.11.2000, δηλαδή 585 εκατομμύρια USD ισοδυναμούν με 688 εκατομμύρια EUR.

Επιπλέον, ο παροπλισμός πολλών σταθμών οι οποίοι δεν μπορούν να αναβαθμιστούν και άλλων εγκαταστάσεων θα απαιτήσει επενδύσεις μεγάλων ποσών. Σε αντίθεση με την πρακτική που εφαρμόζεται στην ΕΕ, τα κεφάλαια που απαιτούνται για την κάλυψη των επενδύσεων αυτών δεν είναι γενικώς διαθέσιμα. Ο μηχανισμός σύναψης δανείων Ευρατόμ θα βοηθήσει σημαντικά τις χώρες αυτές να εφαρμόσουν σχετικά προγράμματα παροπλισμού.

5. Συμπέρασμα

Η πρόταση είναι να αυξηθεί το ανώτατο όριο από 4 000 εκατομμύρια ευρώ σε 6 000 εκατομμύρια ευρώ με υποχρέωση της Επιτροπής να ενημερώσει το Συμβούλιο όταν το δανειοδοτικό όριο φθάσει τα 5 500 εκατομμύρια ευρώ. Τα νέα αυτά όρια θα εξασφαλίσουν ότι οι εφαρμογές δανείων Ευρατόμ θα εξακολουθήσουν να εξετάζονται και να προτείνονται για απόφαση της Επιτροπής όταν και όποτε είναι έτοιμες.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας,

την απόφαση 77/270/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 29ης Μαρτίου 1977 περί εξουσιοδότησης της Επιτροπής να συνάπτει δάνεια Ευρατόμ με σκοπό τη συμμετοχή στη χρηματοδότηση των πυρηνικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 1,

την πρόταση της Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Η απόφαση 77/271/Ευρατόμ ⁽²⁾ του Συμβουλίου ορίζει ότι όταν το ύψος των πράξεων που πραγματοποιήθηκαν φθάσει τα 3 800 εκατομμύρια ευρώ, η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομοφώνως, το ταχύτερο δυνατόν, για τον καθορισμό ενός νέου ποσού.
- (2) Η συνολική αξία των πράξεων που πραγματοποιήθηκαν πλησιάζει το ποσό των 3 800 εκατομμυρίων ευρώ, που προβλέπεται στην απόφαση 90/212/Ευρατόμ.
- (3) Με την απόφαση 94/179/Ευρατόμ το πεδίο εφαρμογής του μηχανισμού δανειοδότησης Ευρατόμ επεκτάθηκε σε ορισμένες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και της Κοινο-

πολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών και ο μηχανισμός αυτός εξακολουθεί να θεωρείται σημαντικός.

- (4) Η πείρα έχει δείξει ότι είναι επιθυμητό να αυξηθεί κατά 2 000 εκατομμύρια ευρώ το συνολικό ποσό στο πλαίσιο του οποίου είναι εξουσιοδοτημένη η Επιτροπή να συνάπτει δάνεια εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.
- (5) Συνεπώς, η απόφαση 77/271/Ευρατόμ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο μόνο

Το άρθρο μόνο της απόφασης 77/271/Ευρατόμ αντικαθίσταται από το ακόλουθο:

«Άρθρο μόνο

Τα δάνεια που προβλέπονται από το άρθρο 1 της απόφασης 77/270/Ευρατόμ δύνανται να συναφθούν μέχρι συνολικού ύψους ισοδύναμου των 6 000 εκατομμυρίων ευρώ.

Όταν το ύψος των πράξεων που πραγματοποιήθηκαν φθάσει τα 5 500 εκατομμύρια ευρώ, η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομοφώνως, το ταχύτερο δυνατόν, με βάση πρόταση της Επιτροπής, για τον καθορισμό ενός νέου ποσού.»

⁽¹⁾ ΕΕ L 88 της 6.4.1977, σ. 9. Απόφαση που τροποποιήθηκε από την απόφαση 94/179/Ευρατόμ (ΕΕ L 84 της 29.3.1994, σ. 41).

⁽²⁾ ΕΕ L 88 της 6.4.1977, σ. 11. Απόφαση που τροποποιήθηκε από την απόφαση 90/212/Ευρατόμ (ΕΕ L 112 της 3.5.1990, σ. 26).